

Paperi pinteessä

Suomi on suuri maa, jossa elää vähän ihmisiä kansoittaan alueesta vain pieniä kulumakuntia. Muuten maassa kasvaa reheviä metsiä. Pienen pieni osa metsämaasta on Natura-ohjelman mukaan rauhoitettua. Muuten saloja saa hyödyntää melko vapaasti. Runsaat vesistöt vielä helpottavat puiden kuljettamista korvista tehtaille.

Suomeen on rakennettu kukoistavaa puunjalostusteollisuutta. Ja miksi oltaisi, kun edellytykset kerran ovat mitä mainioimmat. Monet perinteisistä tehtaista on pantu pystyyn maahanmuuttajien toimesta, Gutzeit parhaimpana esimerkkinä.

Suomen metsäteollisuuden omistajasuvut ovat varakasta väkeä. Sukujen kersoja on myös automaattisesti istutettu paperifirmojen toimitusjohtajiksi vanhojen pappojen väistyttyä. Ja parin vuoden odottelun jälkeen on lätkäisty yrityksen maksama vuori-neuvoksen titteli. Mahtaa näitä neuvoksia hatuttaa, kun eräs oikeasti menestynyt puhelinfirman johtaja on haistattanut pitkät tällaisille präniköille.

Puunjalostustehtaat ovat tietenkin ostaneet puunsa suomalaisilta metsänomistajilta tai hakanneet ne omista laajoista metsistään. Markkinoilla on vallinnut lähes terve kilpailu, mitä nyt osto- ja myyntikartelliepäilyjä on vilauteltu. Vasta aivan viime vuosi-
na on ruvettu rahtaamaan halpaa mafiapuuta idän ikimetsistä.

Kun tasaisin välein puufirmojen kannattavuus on alkanut hiipua, on käännytty kepun vetämien hallitusten ja Suomen pankin puoleen ja anottu isänmaallista ratkaisua, devalvaatiota. Ja taas on meidän palkalla elävien pusseista napattu pieni siivu pois.

Parantelimme aikoinaan maailmaa opiskelukaverini, oikeaksi johtajaksi edenneen sellun pilaajan kanssa. Hän manaili, että on se kummaa, kun tehtaiden omistajat suostuvat aina paperimiesten hurjiin palkkavaatimuksiin. Työaika on Euroopan lyhin, palkka pesee insinöörien ja maistereiden tulot.

Hän kyllä sitten pitkän illan päätteeksi tunnusti miksi. Palkkakustannukset kun vievät vain noin kuutisen prosenttia tehtaiden kuluista. Ei se mitään. Hoidetaan hommat siten parin vuoden kuluttua tarvittaessa devalvaatiolla.

Paperiliittokin on sahanut omaa oksaansa. Kolmekymmentä vuotta sitten puunjalostuksessa työskenteli noin 50 tuhatta kovapalkkaista kaveria. Nyt määrä on pudonnut alle puoleen, mutta alan palkkakustannusten osuus kustannuksista on kuitenkin nous-
sut noin 12 prosenttiin.

Nyt on koittanut toinen aika. Devalvaatiota ei tulekaan. Puunjalostusteollisuuden joh-
to on ymmällään. Ei osatakaan käyttää keinoja, joita muun yritystoiminnan on ollut pakko soveltaa kaiken aikaa. Siis kehittää koko ajan uusia tuotteita ja sysätä vanhoja alta pois. Ja mikä tärkeintä, pitää kustannukset kurissa.

Suomalaiset puutehtaat joutuvat nyt tekemään niin Suomessa kuin ulkomaillakin älyttömiä kertarysäytyksiä, jotka panevat entiset demarit, punaisissa tiilitaloissaan asuvat ja punaisilla volvoilla ja mersuilla kurvailevat paperimiehetkin pinteeseen.

Kumma kyllä, työvoimakustannusten suuruutta ei julkisuudessa syytetä. Valitetaan puu- ja energiapulaa sekä tiukkuutta markkinoilla. No, työvoimakustannuksia ei voi-
kaan mainita, koska ne on ihan itse aiheutettuja.

pajen